

Ευμέγεθες βασικοκυτταρικό καρκίνωμα προσώπου - αντιμετώπιση με κρέμα Imiquimod 5%

Α. ΣΤΕΑΦΑΝΙΔΗΣ¹, Α. ΤΡΙΑΡΙΔΗΣ¹, Μ. ΚΥΝΗΓΟΥ¹, Δ. ΑΓΓΕΛΗ¹,
Α. ΧΑΤΖΗΒΡΑΜΙΔΗΣ², Α. ΝΤΟΜΟΥΧΤΣΗΣ³, Ι. ΘΩΜΑΪΔΗΣ¹

¹ΩΡΛ κλινική, Αντικαρκινικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης - «Θεαγένειο»

²ΩΡΛ κλινική, Γενικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης «Γ.Παπαγεωργίου»

³Γναθοπροσωπική Χειρουργική κλινική, Αντικαρκινικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης - «Θεαγένειο»

Η κρέμα imiquimod 5% ανήκει στην κατηγορία των χημειοθεραπευτικών για τοπική χρήση και είναι γνωστή για την αντιμετώπιση ιογενών βλαβών του δέρματος, υπερκερατώσεων και πρόσφατα και των βασικοκυτταρικών καρκινωμάτων.

Παρουσιάζουμε την περίπτωση ενός ασθενούς με ένα ευμέγεθες βασικοκυτταρικό καρκίνωμα, σχεδόν ολόκληρου του προσώπου, που αντιμετωπίστηκε επιτυχώς με τη χρήση της κρέμας imiquimod 5%.

Λέξεις κλειδιά: Κρέμα imiquimod, βασικοκυτταρικό καρκίνωμα δέρματος, επιθηλίωμα προσώπου.

Εισαγωγή

Η κρέμα imiquimod 5% ανήκει στην κατηγορία των χημειοθεραπευτικών για τοπική χρήση και είναι ένας τροποποιητής της ανοσοποιητικής ανταπόκρισης. Σε πειραματόζωα, είναι αποτελεσματική κατά των ιογενών λοιμώξεων και ανταγωνίζεται το σχηματισμό όγκων, κυρίως με επαγωγή της άλφα-ιντερφερόνης και άλλων κυτοκινών, και με ενεργοποίηση των ανοσοκυττάρων^{1,2}.

Παρουσιάζουμε την περίπτωση ενός ασθενούς με ευμέγεθες βασικοκυτταρικό καρκίνωμα, σχεδόν ολόκληρου του προσώπου, που αντιμετωπίστηκε συντηρητικά επιτυχώς με τη χρήση της κρέμας imiquimod 5%.

Υλικό

Ασθενής 65 ετών, άνδρας, προσήλθε στα εξωτερικά ιατρεία της ΩΡΛ κλινικής του «Θεαγένειου» Αντικαρκινικού Νοσοκομείου Θεσσαλονίκης, λόγω ευμεγέθους βλάβης προσώπου, που κατελάμβανε αμφοτερόπλευρα και τις δύο ζυγωματικές χώρες και τη ράχη της ρινός, σε σχήμα πεταλούδας (εικόνα 1), διαστάσεων 12 x 4

εκατοστών που επαίρετο της επιδερμίδος. Έγινε κυτταρολογική εξέταση με βούρτσα σε πλακάκι και thin prep και αποδείχθηκε ότι πρόκειται για βασικοκυτταρικό καρκίνωμα.

“

Η κρέμα imiquimod μπορεί να χρησιμοποιηθεί και σε ευμεγέθεις βλάβες, σε βλάβες που επαίρονται του δέρματος και σε μικρότερη δόση

”

Μέθοδος

Η θεραπεία θα έπρεπε να είναι χειρουργική. Λόγω όμως της βαρύτητας και πολυπλοκότητας του χειρουργείου και των συνοδών προβλημάτων υγείας του ασθενή, αποφασίστηκε σε συνεργασία με τη Γναθοπροσωπική χειρουργική κλινική να αντιμετωπισθεί συντηρητικά, με επάλειψη τοπικά κρέμας imiquimod 5%. Η χρήση έγινε 3 φορές την εβδομάδα, με επάλειψη το βράδυ πριν την κατάκλιση και έκπλυση το πρωί, για 2 μήνες, σε αντίθεση με τη βιβλιογραφία που αναφέρει χρήση 5 φο-

ρές την εβδομάδα^{2,3,4}.

Αποτελέσματα

Κατά τη διάρκεια της θεραπείας, η μόνη ανεπιθύμητη ➔

Εικόνα 1. Ο ασθενής προ της θεραπείας με την ευμεγέθη βλάβη του προσώπου, που κατελάμβανε αμφοτερόπλευρα και τις δύο ζυγωματικές χώρες και τη ράχη της ρινός.

Εικόνα 2. Ο ασθενής ένα μήνα μετά την αγωγή με κρέμα imiquimod 5%.

ενέργεια που παρουσιάστηκε ήταν έντονη ερυθρότητα τοπικά και κνησμός. Η αξιολόγηση του αποτελέσματος έγινε 1 μήνα μετά την ολοκλήρωση της θεραπείας^{5,6}. Η βλάβη υποχώρησε θεαματικά (εικόνα 2). Ο ασθενής βρίσκεται σε παρακολούθηση ως εξωτερικός ασθενής.

Συμπέρασμα

Η κρέμα imiquimod μπορεί να χρησιμοποιηθεί και σε ευμεγέθεις βλάβες, σε βλάβες που επαίρονται του δέρματος και σε μικρότερη δόση (σε αντίθεση με τις μέχρι τώρα βιβλιογραφικές αναφορές)^{4,5,6,7,8}.

Summary

Large facial basal cell carcinoma - treatment with Imiquimod cream 5%

Stefanidis A¹, Triaridis A¹, Kynigou M¹, Aggeli D¹, Chatziantramidis A², Ntomouchtsis A³, Thomaidis I¹.

¹Otolaryngology Department, "Theagenion" Anti-cancer Hospital, Thessaloniki, Greece.

²2nd University Otolaryngology Department, "Papageorgiou" General Hospital, Thessaloniki, Greece.

³Maxillofacial Surgery Department, "Theagenion" Anti-cancer Hospital, Thessaloniki, Greece.

Introduction: Imiquimod cream 5% is a topical immune response modifier that targets the toll-like receptors 7 and 8 and up-regulates inflammatory pathways targeting diseased tissue. It is a cytokine and interferon inducer. It has been shown to be effective in the treatment of superficial and nodular basal cell carcinoma.

Case report: We present the case of a 65-year-old patient with an enormous facial lesion, treated preservative with imiquimod cream 5%.

The patient was referred to our hospital with a large facial lesion, spreading at both sides at the cheekbones and the nose, having the shape of a butterfly (12cm x 4cm). Cytologic examination with brush revealed basal cell carcinoma.

The main treatment for such lesion is surgical. Because of the extend of the carcinoma and the muptiple serious health problems of the patient, in collaboration with the Oral and Maxillofacial Surgery Department, we decided preservative treatment, with topical use of imiquimod cream at the lesion, three times weekly, applied for 8 hours - before bedtime and wash in the morning - for 8 weeks.

During treatment, the only side effect was redness and inflammation at the area of the lesion. Follow up examination 4 weeks post treatment was astonishing. The lesion had almost disappeared.

Conclusion: Imiquimod cream may be used also in huge lesions, with encouraging results. If it doesn't work, surgery remains always an option.

Key words: Imiquimod cream, basal cell carcinoma, facial epithelioma.

Βιβλιογραφία - References

1. Drehs MM, Cook-Bolden F, Tanzi EL, Weinberg JM. Successful treatment of multiple superficial basal cell carcinomas with topical imiquimod: case report and review of the literature. *Dermatol Surg.* 2002; 28(5):427-429.
2. Beutner KR, Geisse JK, Helman D, Fox TL, Ginkel A, Owens ML. Therapeutic response of basal cell carcinoma to the immune response modifier imiquimod 5% cream. *J Am Acad Dermatol.* 2000; 43(3):555-556.
3. Giannotti B, Vanzi L, Difonzo EM, Pimpinelli N. The treatment of basal cell carcinomas in a patient with xeroderma pigmentosum with a combination of imiquimod 5% cream and oral acitretin. *Clin Exp Dermatol.* 2003; 28 Suppl 1:33-35.
4. Vidal D, Matías-Guiu X, Alomar A. Open study of the efficacy and mechanism of action of topical imiquimod in basal cell carcinoma. *Clin Exp Dermatol.* 2004; 29(5):518-525.
5. Arias Santiago SA, Ruiz Villaverde R, Burkhardt Pérez P. Alternative to surgery in basal cell carcinoma in the elderly population: imiquimod 5% cream. *Rev Esp Geriatr Gerontol.* 2009; 44(2):94-97.
6. Wagstaff AJ, Perry CM, Wolters. Topical imiquimod: a review of its use in the management of anogenital warts, actinic keratoses, basal cell carcinoma and otherskin lesions. *Drugs.* 2007; 67(15):2187-2210.
7. Gaspari A, Tyring SK, Rosen T. Beyond a decade of 5% imiquimod topical therapy. *J Drugs Dermatol.* 2009; 8(5):467-474.
8. Tillman DK Jr, Carroll MT. A 36-month clinical experience of the effectiveness of curettage and imiquimod 5% cream in the treatment of basal cell carcinoma. *J Drugs Dermatol.* 2008; 7(Suppl 1):s7-14.